

LO CATALANISTA

DIARI NO POLÍTICH

NÚM. 30

BARCELONA.—DIUMENJE 14 DE NOVEMBRE DE 1880.

PAG 225

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ.—Llibreria de Teixidó y Parera, carrer del Pi, 6.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ.—Barcelona, un mes 5 rals | Fora, un trimestre, 20 | Estranger, (unió postal) trimestre, 40.

SANTS DEL DIA.—Lo Patrocini de Nostra Senyora y los Sants Serapi y Rufo.—QUARANTA HORAS.—Iglesia de Santa María del Pi.

CONGRES CATALANISTA

Avuy diumenje á las 11 del matí tindrà lloch en lo teatro del Tívoli la sessió de clausura del «Congrés Catalanista.» En ella 's llegirá l' exposició que 's dirigeix á las Corts, al Excm. Sr. President del Consell de Ministres y Comissió de Códichs, demanant que no 's procedeixi á la unificació de las lleyes civiles espanyolas, y demás extrens acordats per lo «Congrés,» y la presidencia pronunciará lo discurs de resum general de las sessions.

Se suplica als senyors membres del «Congrés» se serveixin ocupar las butacas del pati, y als senyors convidats desde la primera sessió, los palcos y cadiras de l' esquerra del escenari.

Los palcos de la dreta quedan reservats als senyors convidats expressament pera la sessió d' avuy.

Lo públich podrá ocupar tot lo primer pis.

Barcelona 14 de Novembre de 1880.—Lo President, V. Almirall.—Lo Secretari, Joan Maluquer Viladot.

Espectacles.

PUBLICHS.

TEATRO PRINCIPAL.—Funcions pera avuy, tarde, lo grandió drama en 3 actes y en vers, La Oracion de la tarde y lo aplaudit ball, La Contrabandista de rumbo.—Entrada 3 rals.—A las 3.

Nit, 13 d' abono, impar.—La bellíssima comedia en 3 actes, Los Dominós blancos y lo aplaudit ball, La Contrabandista de Rumbo.—Entrada una pesseta.—A las 8.

GRAN TEATRO DEL LICEO.—Avuy, 23.ª d' abono, impar.—Per la tarde, á las 3.—A 2 rals, El registro de la policia.—Nit, á las 8.—Norma.—Entrada 7'99 rals; quint pis, 4.

TEATRO DEL CIRCO.—Avuy, á un quart de quatre y á las vuit.—La sarsuela, Pepe-Hillo.—Entrada per la tarde, un ral y mitx; per la nit, 2 rals.—Demá gran funció á benefici del públich. A las 7.

TEATRO ROMEA.—Funcions pera avuy diumenje, tarde, á las 3.—Entrada 12 quartos.—Lo drama en 4 actes, Fiarse del porvenir y la pessa, Esos son otros Lopez.—Nit, la aplaudidíssima comedia catalana en 3 actes, La bolva d' or y la pessa, Cel rogent.—Entrada 2 rals.—A las vuit.

Demá, dilluns, en la funció de la Societat García Parreño hi pendrá part la brillant Banda d' Ingenyers, executant las mellors pessas de son repertori.—Se despatxa en contaduría.

Lo dimars vinent, Teatro Catalá.—Tercera representació de la aplaudidíssima comedia de don Frederich Soler (Pitarra), Lo dir de la gent.—Se despatxa en contaduría.

TEATRO DEL ODEON.—Avuy diumenje.—Entrada 10 quartos.—Lo renombrat drama en 15 quadros, D. Alvaro ó la fuerza del destino.—Lo graciós ball inglés, ¡El Jig!—La xistosíssima gatada en tres quadros, Lo dia dels morts, y lo divertit ball, La tarantela napolitana.—Nit, la mateixa funció.

TEATRO DE NOVETATS.—Funcions pera avuy, tarde á dos quarts de quatre.—Entrada 2 rals.—Estreno de la sarsuela en 3 actes, dividit en 8 quadros, El salto del pasiego.—Nit, la mateixa funció.—Per aquesta obra s' han pintat algunas decoracions.—Entrada 2 rals.

TEATRO ESPANYOL.—Funció pera avuy diumenje tarde, á las 3.—A 10 quartos.—Lo drama en 5 actes, Sor Teresa y Figuras de movimiento.—Nit, á las 8, á 2 rals; Sor Teresa y lo monólech, Lo quant del degollat.

BON RETIRO.—Funció per aquesta tarde, Lo rústich Bertoldo.—A dos quarts de quatre.—Entrada 10 quartos.—Está en ensaig, Lo tamboriner.

SALÓ DE NOVETATS.—Avuy diumenje á dos quarts de quatre de la tarde.—Ball per la Banda de Mérida, composta de 40 professors. Entrada pera caballer, 4 rals.—Las senyoras gratis á judici de la Comissió.

SALONS DEL CARRER DE LA CANUDA.—Avuy á las 3 de la tarde ball y á las 9 de la nit un de extraordinari.

EXPOSICIÓ ZOOLOGICA BARCELONESA, situada en la Plassa de Junqueras.—Estará oberta al públich tots los dias desde las 10 del dematí fins las 6 de la tarde. Preus d' entrada 2 rals; dias de Moda 4.—Abonos de 20 funcions al preu de 20 rals cada un.

SKATIN RING en lo teatro del Bon Retiro.—De 2 á 5 y de 8 á 11 sessió de patins.—Entrada 2 rals.

PARTICULARS

TIRSO DE MOLINA.—Teatro del Olimpo.—A las 8.—Lo interessant drama en 4 actes, Valentin, el guarda costas.

Reclams

DIARI DE LAS SESSIONS

DEL

PRIMER CONGRÉS CATALANISTA

Ha sortit lo TERCER QUADERN, que conté la sessió tercera, celebrada en lo Teatro del Tívoli, segons las notas taquigráficas presas per la Corporació del sistema Garriga.

Preu de suscripció: un ral cada quadern, debent pagarsen quatre en lo moment de ferse la suscripció.

Als membres del «Congrés» lo 50 per 100 de rebaixa.

Los números sols, un ral per tothom.

Se suscriu en l' Administració de LO CATALANISTA (Pi 6), en la del *Diari Catalá*, (Fernando, 32, primer), y en las llibrerias de Verdaguier (Frente al Liceo), y de Lopez, (Rambla del Mitx).

Los senyors de fora Barcelona podrán suscriures enviand en sellos una pesseta, que es lo preu de quatre quaderns, y 'ls anirán rebent á mida que surtin.

GANGA.—Veigis l' anúnci.

VENEREO

Sa curació es prompta radical y segura, sense mercuri copaiva ni altres preparacions perjudicials, per medi del AIXEROP ANTI-VENEREO DEL

Dr. CASASA.—Gonorreas, llagas, tumors, dolors, estrenyiments; l' venéreo, en tí, en todas las sevas formas, per crónich que siga, se cura prompte y bé ab aqueix inimitable Aixerop, exclusivament vegetal.—Veigis lo prospecte.—Dirigirse al Dr. CASASA en sa GRAN FARMACIA d' assa de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume I.

HERPES

sarna, escrofulas y demás humors, aixís interns com externs No descuidar que 'l Rob antiherpético de Dulcamara compost del Dr. Casasa, es l' únich que 'ls cura radicalment, sens que may donguin senyal d' haber existit.—Veigis lo prospecte.—Unich depósit.—Gran Farmacia del doctor Casasa, plassa de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume primer.

CONSULTAS GRATIS

de las enfermetats venéreas y sifilíticas per un inteligent facultatiu que fa temps ve dedicantse ab gran éxit en la curació dels mencionats mals. De 8 á 9 del vespre en la farmacia Martinez, succésor d' en Tremoleda carrer de Sant Rafel, cantonada á la d' en Robador.

FABRICA

LA EMPERATRIZ

3 Escudellers Blancs 3.

AVIS

ALS SENYORS
PROPIETARIS.

Baratura en los papers pintats pera decorart habitacions, y gust en la colocació per Joseph Ventura.

Totas las personas que desitxin fer empaperar, trobarán un gran y iat assortit desde 'l preu de 2 rals pessa en endevant.—Se reben encàrrechs pera portar los mostruaris á domicili, Sant Pau, 32, botiga.

50

TAPINERÍA

50

LA LUCIA

Fábrica de cofillas.

CUPONS

vensuts y á vencer. Se compran y venen. Se reben órdenes de Bolsa.—Baixada de Sant Miquel, número 1, entressuelo.—Despatx del corredor Espinach.

ENFERMETATS

de la pell y del estómach (sífilis, venéreo, herpes, escrófulas, etc.) sa curació á càrrech del doctor Manaut.—Farmácia de la Corona, carrer de Gignás, cantonada á la de Ataulfo. Consulta de 4 á 6 de la tarde.

AVIS

Un jove de 30 anys d'edat, casat y ab sufficient garantia moral y material, desitja entrar d'auxiliar de caixa, ó sigui dedicat al cobro de cantitats, ó altre càrrech de confiança pel istil. Per mes informes, podran dirigirse á la rellotjaria de 'n Werlthe, carrer de Fernando, n.º 32.

L'AGUILA

Gran basar de robàs fetas y á mida.—Acabat lo inmens surtit pera la próxima temporada d'ivern, tant pera sas casas de Madrit, Cádiz y Sevilla com per aquesta Gran casa de confecció, primera en sa classe en Espanya, per los bons géneros que s'emplean y la esmerada construcció de las prendas.

Los senyors que 's dignin visitar aquest vast establiment fundat en 1850, hi trobarán pera la mida y en robàs fetas lo mes nou, elegant y bonich que 's construeix en lo pays y en l'extranjer.

Plassa Real, 13.—Los preus moderats.

ANTIGA TINTORERIA

DEL CENTRO.

CARRER DE LA LLIBRETERIA, 13.

En aquesta acreditada casa 's-renta la roba de caballer sens descosirla, deixantla com nova. Especialitat en tenyir vestits de seda y mocadors de crespó.

No equivocarse. Llibreteria, 13.

GRAN

FABRICA CATALANA de Joseph Tutau de banos paraguas y sombrillas per major y menor.—Se telan y arreglan.—Rambla de Sant Joseph número 30, devantde la Virreina.

CROMCS

novament arribats, desde 4 duros 'l milér ab impressió. Gran assortit de colleccions.

SOBRES comercials ab membrete desde 30 rals 'l milé.

AL ESCUT CATALA.—Tres llits, 5.

Tintoreria francesa

de Jeroni Olivé carrer de Corders, n.º 4, prop la plassa de la Llana.

Un sobretodo tenyit.	12 rals.	Rentat.	9
Un jaqué.	10 »	Id.	8
Americana.	8 »	Id.	7
Un pantalon.	7 »	Id.	4
Una armilla.	4 »	Id.	2'50

AVIS IMPORTANT

AL GRANDIOS TRIOMF obtingut en la Exposició de París ab medalla de bronzo del.º classe, los papers pera cigarrets.

CACAO Y VILLARÉT.

havent correspost los fumadors ab sa gran acceptació calificantlo d'immillorable per sa finura, solidés y bon gust.

Unich depósit, HOSPITAL, 19, BARCELONA.

MATEMATICAS

ARCHS DE JUNQUERAS, 7 primer.

CUCHS

Lo mellor específich per ra destruirlos rápidamente, es lo Lombricido Formiguera, premiat en varias exposicions nacionals y estrangeras. Es sumament agradable, fá tenir gana, regenera y fortaleix á las criaturas.

Deposit Central, Dr. Formiguera, carrer de Fernando VII, 7.—Barcelona.

LA UNIVERSAL

Gran basarde sastrería, robas festa y á mida; carrer Nou, núm. 10 botiga.

Grandios y variat assortit de trajos última novetat, confeccionats ab l'esmero que teja acreditat dit establiment.—

Trajo complet de 6 y 112 duros fins á 15.—Local y géneros del país y extranjer separats pera la mida.—Preu fixo.—Carrer Nou de la Rambla núm. 10, botiga, Barcelona.

NEGOCI

productiu que ab poch y molt capital produhirá renda de 10, 20, 40, 60, 80 y 90 rals diaris, sols ab dos horas de ocupació al dia. Hospital 6, segon, ofissinas de 10 á 1 y de 5 á 8.

La persona

que hagués trobat un gos perdiguer de cabell negre, tacat de gris que 's va perdre fa 10 ó 12 dias per los carrers d'aquesta ciutat y vulga retornarlo al duenyo del Restaurant de Fransa. En la Plassa Real, 11 se li donarán las senyas y una bona gratificació.

ADMINISTRACIÓ GENERAL

de la Rifa Escolas Católicas establerta en l'Administració principal de Loterías núm. 19, Plassa de Catalunya. S'ha rebut una remesa en combinacions de deu á cent bitllets sensers, pera 'l sorteig extracordinari de Nadal; lo premi major es de 40,000 rals, per deu rals, y cada sis números un premi.

Secció d' economia doméstica

PREUS corrents á la menuda dels articles de consum domèstich, en los mercats de Barcelona en lo dia d'ahir.

Pescaterías.—Mercat del dematí.—Abundant assortit de totas menas de peix, llus de palangra 's venia á pesseta la tersa y tallat á 6 rals 'l petit á 2; llubarros mólleras y pagell á 26 quartos; molls, mabras y oradas á 20 quartos, llissaras y barat á 14, com també 'l rap, sardina á 10 y pops á 6.

Mercat de la tarde.—Assortit com al dematí. y regint poch mes ó menos idéntichs preus.

Secció de Noticias

BARCELONA

Lo dinar á la catalana ab que varios membres del «Congrés Catalanista» celebrarán lo bon exit d'aquest, tindrà lloch á las tres en punt de la tarde d'avuy, en lo Restaurant Martin, Rambla del mitx, devant del Liceo.

—Lo remittit que publicárem ahir, firmat per lo nostre amich en Modest Lafont, relatiu á la reunió de l'esquerra del Ensanxe, anaba precidit d'algunas ratllas, de las que sembla dependre 's que nosaltres regoneixém l'autoritat de la mesa que dirigia en un principi la discussió. Lo nostre objecte no fou donar autoritat ni tréurerli; sols apuntabam un fet. En aquest sentit deu entendres lo que dihem de la indiscutible autoritat de la mesa; puig en la qüestió de que 's tracta volém estar á la mira, y decidirnos pe 'ls que millor conseguixin defensar los interessos d'aquella part del Ensanxe, d'acort ab los generals de Barcelona.

—Segons la «Enciclopedia médico-farmacéutica» lo meije D. Pere Manaut Taberner ha elevat una instancia al nostre Ajuntament, demanant que elegis alguns meijes per que visitessin setmanalment als alumnos de las escolas públicas, ab obligació de visitals també en sa propia casa en cas d'estar malalts.

Si 'l servey s'establis bé, seria una bona millora higiénica per Barcelona.

—Ampliant las noticias que donguerem en lo número d'ahir respecte á la manifestació agressiva de que foren objecte los deu frares francesos últimament arribats á Barcelona, debém afegir segons la relació feta per lo mes autorisat de nostres colegas, que las turbas arribaren al extrem de tirar algunas pedras contra 'ls reverents, las quals per fortuna no 'ls tocaren. Aquets fets los reprobém com no podém menos de fer, puig no abonarém may que s'arribi al terreno dels insults y agressions brutals.

Segons lo mateix periódich los frares caputxins s'embarca-

ren de nou pera continuar son viatge cap á Orihuela en qual punt van destinats, acompanyantlos fins al barco mateix l'Arcalde Sr. Durán y alguns senyors capitulars.

—La secció literaria del «Ateneo Escolar,» celebrarà demà á las 10 del matí en lo local que ocupa en el «Instituto de Fomento del Trabajo Nacional,» sessió general ordinaria en que 's posarà á discussió 'l tema «Fundamento legítimo del derecho de penar.»

—En la Catedral siguié agafat avans d'ahir un subjecte en lo moment d'extreure 'ls diners d'una caixeta de las ánimas, valentse per tal objecte d'una barnilla molt prima untada de besch. Sembla que ja havia exercitat sa *lucrativa professió* en algunas altres iglesias.

—Del nostre colega local *La Gaceta de Cataluña*, traduhim lo següent:

«Fa alguns dias que ha desaparegut lo duenyo d'una Caixa de Préstams del carrer del Beato Oriol. Observanse que no s'obria la porta de la casa, se posá el fet en concixament del Jurjat del districte, qui procedí á un reconeixament, trobantse que junt ab lo prestamista y sa familia habian volat totas las joyas empenyadas y 'ls fondos d'un Monte-pio de que 'l prestamista era tesorero. Únicament habian quedat varios fardos de roba, un rellotje d'escás valor, la caixa en que 's custodiaban aquells fondos, la qual estava espanyada y altres objectes de poch valor, de quals objectes s' incautá 'l tribunal.»

Aquest fet ha vingut á indignar mes l'opinió pública, declarada ja contra aquestos usurers autorisats per la ley, que sense mes mérits contrets de honradés que un petit dipòsit y la contribució corresponent, s' incautan de tots los objectes que constituheixen la fortuna d' infinitat de familias? Quant será que aquestas familias compendrán lo perjudicial que son las Caixas de Préstams, baix la *filantrópica* idea de proporcionarshi recursos ab que poguer atendre á sas mes apremiantas necessitats.

—Dos subjectes se barallaren ahir en lo barri de Hostafranchs de tan mala manera que un d'ells tingué de ser portat á la Arcaldia ahont lo metje de guardia li curá alguns cops y esgarrapadas que l' altre li havia ocasionat.

—Fracturant la porta d'un pis del carrer d'en Roca, lograren los lladres poguerhi entrar dins y emportarse després de haberho regirat tot, disset duros que hi habian en la caleixera y algun llansol.

També en una casa del carrer de Sarriá, situat en lo barri de Hostafranchs, se practicá la mateixa operació, pero sols se trovaren á faltar los amos algunas pessas de roba usada.

Es inútil dir que 'l bon zel dels agents de la autoritat no lográ topar ab cap dels lladres, per lo que creyém que aquets estarán en disposició de tornarhi.

—Segons la «Enciclopedia médico-farmacéutica», en la setmana passada han reinat las següents enfermetats:

Anginas tomilars y faringeads y las bronquitis, augmentant las pulmonias y pleurecias, hemóptesis y feriduras, y las inflamacions de ventre en los noys.

Las enfermetats crónicas, en especial las del aparato respiratori son las que han causat mes morts.

Desde 'l dia 31 d' Octubre passat al 6 del present Novembre temps que compront aquesta relació, han nascut: llegítims, varons 52, femellas 51: naturals, varons 1 femellas 1. Total de nascuts, 105. Defuncions, total 126. Diferencia de menos 21.

—Després d' haber estat alguns dias sense veure la llum pública, avuy tornarà á reapareixer lo nostre colega *El Diario Liberal*.

—Lo senyor don Víctor Balaguer, acompanyat dels senyors don Marian Aguiló y don Andreu Balaguer y Merino, passá avans d' ahir tarde á visitar lo «Museu Arqueològich existent avuy dia en la antiga capella de Santa Agüeta, sortintne bastant complascut.

—Dintre poch comensará á empedrarse un tros del carrer Ample en una extensió de 150 metros quadrats, ab pedra del Vesubi (lava) com ensaig. S' ha comensat á desempedrar ab tal intent, en lo citat carrer, prop de la plassa del Duch de Medinaceli.

Ja han arribat algunas llosas de lava, qu' es d'un color cen-drós pujat.

—Avans d' ahir entre vuit y nou del vespre uns quants francesos s' apoderaren d'un frare vestit de paísá d' aquets que han

arribat ultimament á Barcelona, ab lo pretext d' acompanyarlo y protegirlo dels insults que pogués rebre; lo portavan cap á la Creu Cuberta, y allí en un lloch apartat li posaren un punyal al coll, obligantli ab amenassas á entregar tot lo diner que portava, que consistia en la cantitat de vint duros, deixantlo després abandonat allí y fugint.

Lo frare, aixis que pogué donarse compte de lo que li havia passat, se dirigí al lloch mes immediat donantne part á las autoritats, las quals comissionaren al simpátich y valerós sargento de la guardia civil, conegut ab lo nom de *Truco*, qui en unió del frare y de un senyor que 'ls servia d' intérprete comensá á recorrer totas las fondas y hostals de Sans, Hostafranchs y Barcelona en busca dels autors del robo. Segons noticias que adquiriren sembla qu' aquets paravan en la fonda de la Victoria y allí 's dirigiren tots junts, ignorantse lo resultat obtingut.

—Lo poeta Zorrilla, segons diu un colega, ha determinat establirse en Barcelona ahont se li está editant una de sas mes importants obras per la casa Montaner y Simon.

—En los pórtichs del Liceo, ahir cridavan l' atenció tres grans quadros contenint los tipos, trajos y decoracions de la ópera *Mefistófele* del Mestre Boito, quals ensajos avansan rápidamente en lo gran teatro.

—Sembla que avans d' ahir foren agafadas algunas personas que seguiren als frares de que 'ns ocuparem ahir, essent deixadas lliures per órdre del promotor Fiscal senyor Cassá quant s' hagué fet cárrech de lo ocorregut.

—La banda d' enginyers tan volguda y aceptada per tots los filarmónichs d' aquesta ciutat, tocará escullidas pessas de son repertori en la funció que donará demà en lo teatro Romea la societat «García Parreño». Per tal motiu no dup-tém que 's veurá aquella en estrém concorreguda.

—Avuy se estrena en lo teatro de Novetats «El salto del pa-ciego», ja conegut del nostre públich; per lo interés que son argument enclou y per las situacions musicals que va imprimirhi lo mestre; no dubtém que una numerosa concurrencia aplaudirá als artistas, que contem haurán estudiat ab deteniment sos papers, perque en vritat mereixen un detingut estudi, atés lo carácter que l' autor creá en los personatjes. També hi haurá novas decoracions y entre ellas simulará una cascada natural, tenintne noticia de que produheix molt bon efecte.

—L' embá que s' ha construït en la Audiencia, perque 'ls procuradors no s' encostipin y que ha donat tan y tan que dir á tota la premsa, continua en son mateix estat.

Si ha de durar sempre, aconsellém á sos autors que hi gravin son nom perque las generacions venideras puguin donárlosi los aplausos que 's mereixen.

—Lo tren-correu de Madrit va arribar ahir ab algunas horas de retrás, no sabém per quin motiu; aixis es que no podem publicar la carta diaria del nostre corresponsal.

—En lo carrer de Ronda de Sant Antoni, hi havia ahir un subjecte que estava armant un gran escándol, per qual motiu los municipals se l' emportaren pres.

— Ahir vespre á l' hora anunciada va tenir lloch la reunió dels adjunts dels Jochs Florals. Després de la lectura d' actas y demés acostumat, se votá la candidatura pel Consistori, habent sortit elegits quasi sens oposició los senyors següents:

Mantenedors.—D. Frederich Soler.—D. Joaquim Rubió y Ors.—D. Jacinto Verdguer.—D. Lluís Domenech.—D. Ramon Picó y Campamar.—D. Narcís Oller y Moragas.

Suplents.—D. Artur Gallard.—D. Climent Cuspinera.—D. Jacinto Laporta.—D. J. Torres y Reyetó

Votat lo Consistori, se llegí un ofici firmat per varios mestres en Gay Saber, demanant la venia per aceptar lo cárrech d' académichs de la Llengua Catalana, ab que los havia honorat lo *Congrés Catalanista*, y luego després, lo senyor Roca y Roca va presentar unas proposicions, que pe 'l menos llarch de vista tenian per objecte matar la naixenta Academia.

Després de varis incidents que varen fer mal á tot bon catalanista; després de abandonar la presidencia lo senyor Roure, al que seguiren fora del Saló bona part dels adjunts presents, lo senyor Roca, auxiliat per molts dels que mes carinyo diuhen portar al catalanisme, va sortirse ab la seva, ab gran satisfacció, com es de suposar.

En aquesta satisfacció van acompanyar-lo los dits amichs del Catalanisme, sense adonarse de que, apuntant á la Academia, ferian als Jochs Florals. ¡Tan de bo que aquestos puguin referse de la estocada que van rebre ahir vespre!

CATALUNYA

Vilanova y Geltrú, 12.—Un pobre trevallador á qui avans de ahir caigué sobre 'l pit la palanca de que 's servia pera arrancar roca de la pedrera situada prop de *La Mata*, morí ahir en lo nostre Hospital, víctima de aguts dolors.

— La societat *Ateneo de Vilanova*, celebrarà lo diumenje una reunió general, á la qual serán invitats los senyors don Víctor Balaguer y don Francisco Gumá. Lo primer sembla que pronunciará un discurs encaminat á demostrar las inmensas ventatjas que reportará á la classe obrera la ensenyansa que 's dona en aquell centre.

Alfara, 12.—En un barranch d'aquest terme s'hi han trovat dos cadávres en estat de descomposició. Lo senyor Jutje de primera instancia de Tortosa se constituí en lo lloch del crim y procedí á aixecar los cadávres, los quals, identificats després, resultaren ser de dos vehins d'aquesta població coneguts ab lo sobre nom de *Bou*.

Gandesa, 12.—Los compradors de verema han fet un gran negoci, puig la adquiriren al preu de 16 á 20 pessetas los 100 kilos y 'l vi tenia de 16 á 18 graus gleucométrichs. Los compradors francesos lo han fet mes gran, puig la generalitat lo han adulterat ab lo 10 per 100 d'aigua, treyant un vi de 15 graus alcohólichs. Lo preu de brisa després de premsada s'ha pagat á 35 pessetas.

MOVIMENT LITERARI Y ARTÍSTICH

—Contínua publicantse ab gran aceptació la *Historia Universal de la Mujer*, desde la mes remota antigüetat fins als nostres dias, per D. Vicens Ortiz de la Puebla, edició luxosa ilustrada ab magníficas láminas del reputat dibuixant D. Eusebi Planas. Hem rebut recentment los quaderns 21 y 22 d'aquesta obra.

—S'ha publicat lo quadern 60 de la acreditada obra *Catecisme dels maquinistas navals y terrestres*, escrita per D. Santiago Barrera y Ribot.

—Hem rebut lo número 206, corresponent al dia 12 de Novembre, del ilustrat periódich *El Porvenir de la Industria*, dirigit per lo ingenier industrial D. Magí Lladós y Rius.

—Totas las obras y periódichs citats en aqueixa secció poden obtenirse ab la major facilitat dirigintse á Teixidó y Parera, 6, Pí, 6; Barcelona.

LO DIR DE LA GENT.

Comedia en tres actes, en vers, original de'n Frederich Soler.

Qualsevol escriptor que no tingués encara una reputació ben sentada en la literatura dramática, que dongués á l'escena una obra com *Lo dir de la gent*, s'obriria pas pera anarse á colocar entre 'ls mes reputats, entre 'ls que mes gloria haguessen alcansat en aquesta difícil y penosa carrera literaria. Lo senyor Soler, que ja de temps té guanyat lo primer lloch entre 'ls poetas dramátichs catalans, si bé no necessitava aquesta obra pera ferse un nom, com se sol dir, ab ella no obstant ha fet brotar una nova fulla, y de las mes ufanosas, en la seva corona literaria; ha afegit un nou títol de gloria á la seva reputació artística.

La dificultat major ab que ensopega l'autor dramátich, es, poguer enllassar las exigencias literarias ab las exigencias del públich; es, poguer posar d'acort en una mateixa obra, 'l gust de la crítica y 'l gust dels espectadors.

Los crítichs d'una producció, miran principalment las reglas literarias, es dir, miran la rahó, y 'l públich, mira en ella l'interés que li desperta, es dir, escolta principalment la veu del sentiment. Y la rahó freda ab lo sentiment calurós, ab molta dificultat logran avenirse.

En *Lo dir de la gent*, lo senyor Soler ha posat en perfecta concordia aquestas duas menas de desitjos. Y no 's creguí que aixó puga haber sigut efecte de que la crítica s'hage deixat anar á la corrent del públich, com alguna vegada podria succehir, porque en aquest cas l'opinió literaria havia precedit á l'opinió del públich del teatro.

Los Jochs Florals de 1879, habian premiat *Lo dir de la gent* concedintli un premi igual que se adjudicá á una altra producció dramática; respecte de lo qual diu un periódich catalá que 'l públich ha donat la sanció al jurat literari, si be nosaltres creyém mes: creyém que 'l jurat va pecar, com sol dirse,

per carta de menos. Pero no pretenem ara entrar en aquesta qüestió.

Lo dir de la gent, drama, mes ben dit que comedia, 's proposa un objecte trascendentalíssim; se proposa fer veure quant exposat es judicar las cosas per las solas apariencias, ab lo que s'introduheix lo malestar en las familias. Se proposa demostrar en contra de que

«la estisora no retalla
si no té en qué retallar,»

que l'estisora devegadas *retalla* sense tenir res en qué *retallar*. Y logra aquest fi ab naturalitat, sense que 's vegi l'artifici, en quant se pot ocultar en un quadro dramátich, que en contadas horas ha de tenir esposició, trama y desenllás.

Desgraciadament es cert que l'opinió 's prenda moltes vegadas de las apariencias, que de bona fe algunas voltas, y de mala fé las mes, com diu l'autor

«troba baix al artista,
y al polítich usurer,
y diu estafa al banquer
y embaucadó al moralista!»

y si l'opinió, en sentit equivocát, cau sobre l'honra d'un ignoscent, la falsa veu s'escampa y resulta que la víctima de la calumnia es

«.....un ángel enterrat
á ne'l fossar dels heretjes.»

No s'estranyi que 'ns valguém de las mateixas comparacions del autor en lo que dihem, porque no sabriam trobarne de mes exactes.

Combatre, donchs, aquestos judicis infundats, cridá l'atenció pública porque 's preservi del aire maléfich de la calumnia es donar un avis á n'al auditori, es procurar la tranquilidat en la vida doméstica y en la vida pública, es la noble missió del poeta dramátich.

Aixó es lo que ha fet en Frederich Soler ab *Lo dir de la gent*, y ho ha fet d'una manera acabada, sense efectes rebuscats, sense forsar l'argument, desarrollant un plan natural y simpátich.

Lo públich veu en l'obra la veritat, tothom, qui mes qui menys, ab major ó menor escala, s'ha vist tildat calumniosament ó ha vist tildats á parents ú amichs seus y aplaudeix ab tota forsa al autor que ha sapigut posar la má en la llaga y que ab sos consells y ab los fets verossímils proporciona'l bálsem pera curarla ó detenir los seus efectes sempre que aparegui.

La varietat dels caràcters que jugan en l'argument, sostinguts com sab ferho en Soler, es un'altra bona qualitat de la producció que 'ns ocupa, la que unida al seu llenguatge escullit y á la bona versificació, que li valgueren lo premi del Consistori dels Jochs Florals, forman un conjunt sobresalient que se li ha reconegut en general per los crítichs que s'han ocupat de la mateixa obra en distints periódichs.

Li passa á *Lo dir de la gent*, lo que comunment passa á las produccions dramáticas per ben pensadas que siguin; y es que 'l tercer acte no fá tant d'efecte com los dos anteriors. Es natural que aixís succeheixi; en lo primer acte, d'esposició, hi ha l'interés de la presentació dels personatjes y de la preparació del argument; en lo segon acte, hi ha l'interés del enredo de l'acció; y en lo tercer acte hi ha l'interés amortiguet del desenllás, que ha de venir suaument, pera estar en los límits de la naturalitat, y aixó fá que no ressalti tant com los dos primers actes, ab tot y contenir bellesas tan meritorias com las que aquestos contenen.

Los actors del Teatro Catalá, representaren la comedia ab molt acert, y ab justicia foren cridats á las taulas varias vegadas durant la representació.

La senyora Pallardó dona al caràcter de la marquesa, la dignitat que requereix, solsament en l'eseena del últim acte en que *retalla*, desitjariam véureli una viva més natural de la que dona á la relació. La senyoreta Parreño 'ns semblá que 's corregia d'aquell defecte que li notárem en «La bolva d'or;» sigui que 'l paper d'Amparo se li adapta millor, sigui que ha fet un estudi en esmenarse. ni en las escenas mes drámaticas reparárem que separés ó tallés las frases, per qual esmena debém felicitarla. La senyora Mirambell, comprent molt bé'l paper de la manifassera D.ª Tomasa, y 'l representa com lo comprent. Y en la senyoreta Fontova, afalagadora esperansa pe'l Teatro Catalá, s'hi veu ben expressada la candidesa que 'l autor ha volgut imprimir en lo caràcter de la Conxita.

Lo Sr. Fontova, que mereix l'enhonra per la direcció

d'escena, sent la seva part ab la veritat ab que ja 'ns té acostumats, donant molt realse á las últimas escenas del tercer acte. Lo Sr. Soler, nos agrada generalment en tota l'obra; no obstant, nos sembla que faria millor efecte si no 's precipités, ó més ben dit, si no exagerés la naturalitat. Lo Sr. Goula, se ha de considerar que en aquesta comedia es lo caràcter més apassionat de tots los d'ella, y que ab aixó ha de expressarse ab apassionament, ab vehemencia. Aixó sens dupte haurá fet que algú cregui véurel exajerat, no semblantnosho aixís á nosaltres; més, estém ben segurs de que si 's contingués en l'expressió dels sentiments que deu manifestar en las situacions en que 's troba en l'obra, apareixeria ab una fredor impropia. Lo Sr. Isern, es una bona adquisició que ha fet l'empresa del teatro Catalá; declama sense afectació, acentúa bé las frases, y fa las transicions que 's requereixen ab naturalitat, com ho demostra en lo paper de D. Enrich.

Felicitém donchs, al autor per la seva obra; y als actors, per la representació de la mateixa.

Avans de cloure aquesta revista, observarem que en ella no hi notém cap defecte, no perquè l'obra n'estigui exenta, sino porque aquestos no son d'importancia. Per exemple, dir que alguna escena podria escursarse, y que algun parlament podria alleugerirse, son cosas tan petites, que no val la pena d'observarlas en una obra que conté tantas bellas de primer ordre com *Lo dir de la gent*.

CONRAT ROURE.

Secció de Fondo

CONGRÉS CATALANISTA.

Avans d'ahir tingué lloch la penúltima sessió del Congrés Catalanista.

Seguintse en la discussió del darrer tema, ó sigui lo que pregunta si convé ó no fixar las tendencias del Catalanisme, van usar de la paraula los senyors Vidal Valenciano, Lasarte (don Manel) Feliu y Codina, (don Anton) y Vilá, rectificant luego lo senyor Roig.

Lo senyor Vidal va seguir desarrollant los mateixos punts de miras que habia indicat al ocuparse del tema primer; y després de varios períodos brillants sobre 'l porvenir de la nostra terra, va acabar demanant que 's votés lo tema negativament, puig per ara no conve fixar las tendencias del Catalanisme.

Lo senyor Lasarte va comensar considerant als Jochs Florals, com propagadors del Catalanisme dintre de sa esfera, y després d'algunas apreciacions intencionadas, y de manifestar que las tendencias del Catalanisme quedan prou demostradas per la discussió, va terminar demanant que, cas de votarse, ó no 's votés lo tema, ó se declarés que las tendencias eran las manifestadas durant la discussió.

Lo senyor Feliu y Codina (D. Anton) va estar també intencionat, y opinant de distinta manera que 'ls anteriors oradors, assegurá que 'l Catalanisme té ben demostradas sas tendencias cap á la llibertat, y que per aixó pot votarse afirmativament lo tema. Afegí que, ab tot, no insistiria en sa pretensió puig dadas las idees manifestadas, no veyá absolutament necessaria la votació.

Lo senyor Vilá va consumir lo seu torn, y habent aludit al senyor Roig, aquest va usar de la paraula pera rectificar.

Després de llegirse dos treballs per sos autors, va reasumir lo debat lo Vice-president don Frederich Soler, lo qui de una série de párrafos brillants va deduirne que lo mes convenient al seu entendre, era que 'l Congrés acordés no votar lo tema. Duraban encaralos aplausos del auditori, quan va preguntarse si s'aprobaba lo proposat pel senyor Soler. Lo «Congrés» per grandíssima majoria va acordar no votar lo tema, ab lo qual van donarse per terminadas las discussions del Congrés.

Avans de terminar, lo senyor President va demanar al Congrés, se servís manifestar si la Mesa, encarregada naturalment de la execució dels acorts, seguia mereixent la confiança del Congrés, y avans de votarse, lo senyor Derch va proposar un vot de gracias á la mateixa mesa. Una y altra pregunta van ser respostas afirmativament.

Lo senyor Morros demaná la paraula pera proposar que la Mesa junt ab una comissió que ella mateixa designés al Congrés quedés encarregada de convocar lo próxim, proposició que retirá en vista de las observacions que li va fer la Mesa.

Y després d'aprobats los comptes presentats en la sessió anterior, va alsarse la sessió, anunciantse que la de clausura haurá de tenir lloch en lo dia d'avuy.

A LA DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE BARCELONA.

Quan se tracta de milloras en terra catalana, y per obtenirlas se necessita l'apoyo de Catalunya, bé podém procurar que s'alsi una veu unánime demanantlas. Las quatre provincias están presenciand l'heróich esforç que fan los pobles de una d'ellas, per veure realisat un desitx, que no pót ser mes llegítim. De las quatre provincias catalanas es indubtablement la de Lleyda la mes olvidada, la mes abandonada y la que mes necessita l'ausili y l'ajuda de las demás provincias germanas.

Tractantse d'un ferro-carril internacional que deu atravessar los Pirineus y mirantho sols baix un punt de vista general, la provincia de Lleyda te sobrada rahó per treballar y moure's, al efecte de que siga en son territori per ahont se construheixi aquella via. L'interés y la predilecció de Fransa per lo ferro-carril de Bagneres de Luchon á Lleida, que posa á n'aquella en relació molt mes directa ab sas colonias africanas, han d'esser un motiu poderós, pera que nosaltres unim també nostra veu, al objecte de que siga aquesta la via preferida.

Las reuniones de Tremp y Balaguer han donat una mostra palmaria de lo que seria aquella comarca, si á son amor al treball y á sa activitat jamay desmentida vingués á afegirshi 'l moviment y la vida que en sí porta un ferro-carril. Als treballs aislats que tan bon resultat donaren en Tremp han vingut á donarlos hi nou impuls la adhesió de la provincia de Tarragona y la mes que probable que 'ls hi donará 'l concurs de las provincias de Castelló, Valencia, Alicante y Murcia en la reunió que 's projecta en una població qualsevol del antich regne de Valencia. En la primera de las reuniones tingudas en Tremp s'hi deixaren sentir las veus de pobles olvidats casi desconeguts que suspiran per surtir del aislament y consegüent pobresa que 'ls aniquila y consum. La premsa de Barcelona, amant y entusiasta defensora dels interessos catalans y de la prosperitat y riquesa de totas las comarcas de Catalunya, uní sa poderosa veu y 's declará protectora de la idea que tan entusiasme habia sapigut despertar en aquellas apartadas regions.

En la segona reunió tinguda en Balaguer hi prengué ja una part mes directa la provincia de Tarragona, convensuda dels grans ventatjes que deu reportarli 'l ferro-carril del Pallaresa. En ella hi habia senadors, diputats á Corts, diputats provincials, representants de la premsa y molts particulars, empenyats en prestarhi son concurs.

En mitx d'aquesta animació, en mitx del entusiasme que ha sapigut despertar la activitat de la provincia de Lleida, voldriam que la nostra prengué una activitat més resolta, que prestés tot son apoyo moral á una idea; qual realisació tan útil pot ser fins á la nostra provincia. La Diputació Provincial de Barcelona te una importancia grandíssima per la població, riquesa, industria y comers que en ella s'hi desarrolla. L'apoyo, que podria prestar als treballs d'un poble actiu y laboriós la nostra Diputació, contribuiria á fer caure la balansa á favor del carril del Pallaresa.

Los interessos catalans están tan units que declararse en pro dels d'una provincia es declararse en pro dels de totas. Lo que contribuheix á ensalsar á Lleida, tot quan tendeixi á aumentar sos medis de comunicació y procurar la millora y adelanto del poble de Lleyda refluhiará directament en aumentar la riquesa de la provincia de Barcelona.

Altras cosas, tal vegada de no tant interés per Catalunya com la de que tractém, han lograt unir á las quatre provincias catalanas ab llassos tant estrets que venian á confondre 's en una sola, com per exemple, la de la filoxera. Mes intessant es encara la resolució del ferro-carril central: molta mes transcendencia pot tenir per Catalunya un ferro carril que atravesi tota l'alta montanya; molts ventatjes ne poden obtenir, no sols Lleyda, sino també Tarragona y Barcelona.

Pensi donchs, la nostra Diputació en la solidaritat dels interessos catalans, miri 'ls heróichs esforços fets per una provincia germana y necessitada d'auxilis; consideri la situació especial en que 's troba una comarca, sobre la que no hi han passat encara cap dels adelantos del sigle XIX que no té una carretera que 'l atravesi, que sols viu de l'agricultura y que está esperant que las demás provincias li allarguin la mà y l'ajudin en sa campanya.

Contará ab defensors en las provincias valencianas; esperém, donchs, que també s'alsará la veu de la Diputació Barcelonesa en pro del ferro-carril del Noguera Pallaresa y prestará son valió concurs á sa germana la de Lleyda.

Comunicats

Lo senyor Riera y Bertran nos va remetre ahir lo següent comunicat:

Sr. D. Anton Feliu y Codina.

Molt senyor meu: En lo comentari posat per vosté en Lo CATALANISTA á mon comunicat d'ahir, hi figuran varias assercions de caràcter injuriós que no puch deixar sense contestar.

Afirma vosté que jo, «com home públich, era d'aquells que buscaba una credencial que de res havia de servirme, encenent un ciri á Sant Miquel y un altre al diable, ó sigui fent dos manifestos, un per la gent de ciutat y un altre pe 'ls de fora.»

Pera demostrar que jo no buscaba cap credencial, «encara que de res hagués de servirme» (cosa que no entench, perquè si de res havia de servirme, no 'm calia buscarla), me concretaré á trascriure un párrafo del meu ÚNICH MANIFEST (enténguiho be, senyor Feliu y Codina: mentirà qui seguixi afirmant lo contrari); ÚNICH MANIFEST electoral de 30 d'Abril de 1873, que diu aixís: «Estas son mis opiniones y estos los propósitos que me animan. Para sostenerlas y para realizarlos, hállome firmemente decidido á trabajar en todos terrenos y á no admitir empleo ni gracia alguna particular del gobierno mientras desempeñe el sagrado cargo de representante del pueblo, ni durante un año despues de haberlo desempeñado.»

Afegiré que cap, absolutament cap càrrech retribuït vaig desempeñar despres del aludit manifest ÚNICH (avans havia servit sols breu temps lo de jutje municipal suplent), fins al dia 2 de Janer de 1876, en que vaig pendre possessió del empleo d'oficial de la secretaria d'aquesta Diputació provincial: empleo guanyat en virtut d'oposicions y desempeñat ab tant amor á Catalunya com m'és possible.

Sobre la obtenció del precitat empleo 's permet vosté dir que «vaig presentarme obertament, si be que afegint á la meua firma usual lo segon apellido y convertint á J. Riera, ex-arcaldé federal, en Joaquim Riera y Bertran, aspirant á un empleo.»

Pera que 's convensi de que tantas afirmacions, tantas inexactituds, bastará observar: que 'l manifest mencionat va suscrit, no J. Riera, sino Joaquim Riera y Bertran, com hi habian anat avans tots los documents de certa importancia ó trascendencia, suscrits en ma qualitat d'arcaldé, y usant sols la mitxa firma del modo que la usa tot lo qui ha de firmar molt; que en proba de que no necessitava afegir al meu primer nom de casa lo segon pera semblar que jo no era jo, sino un altre Riera,—com vosté suposa,—vaig acompanyar la meua instancia de aspirant á opositor d'un certificat oficial justificatiu de haber desempeñat l'arcaldía de Girona durant l'època nombrada. Ja veu, donchs, si es ben al revés de lo que vosté assegura; ja veu com no vaig alterar mon nom pera ocultar antecedents, sino que vaig ferlos saber al Tribunal censor y á la Diputació estimantlos honrosos y creyent que aixís se reconeixeria per un y altra.

Ni he fet, donchs, jamay manifestos contradictoris, ni ridículs ó necis jochs d'escamoteig ab los meus tres noms, ni he dit may una cosa com á periodista y un'altra com á president de cap reunió, ni sisquera m'he servit may de cap subaltern meu ó de persona retribuïda per mí pera eludir la plena responsabilitat dels meus actes, avesat, com estich, á anar sempre ab lo cap dret y á no mirar de reüll á ningú, per contrari que 'm sia, si 'l contrari es lleal.

Pena m'ha fet, y molta, senyor Feliu, lo veure que ab maquiavelisme tan infantil hagi empleat vosté 'l seu bon enginy respecte á la qüestió dels meus apellidos, permetentse una suposició que 'l sol fet de imaginarla revela una poca aprensió massa semblant á certa franquesa, que 'm recomana, pera que puga esser del meu gust.

Respecte á la paternitat de la ressenya consabuda, sento haberme equivocat al presumirla en vista de que dita relació consignaba las mateixas ideas que havia comunicat lo senyor Almirall als meus bons amichs Gallard y Ubach en l'acte de la festa. Mes si aixó atenua, no desvaneix la responsabilitat del senyor Almirall, verdader propietari (y creu tothom que inspirador verdader) de Lo CATALANISTA.

Y ara permétim, senyor Feliu y Codina, concloure la present ab lo mateix parrafet final del meu ÚNICH manifest electoral de 1873 y que diu traduhit literalment: «No tinch la presumpció d'esser un home virtuos, pero estich segur de que ma conciencia no 'm remordeix per haber comés cap acte indigne del meu honrat nom.»

Reiterantli las gracias per la inserció de las precedents ratllas en lo periódich de sa digna direcció, me repetesch seu atent S. S.,

Joaquim Riera y Bertran.

P. S. Poso á la disposició de vosté 'ls comprobants de totas mas afirmacions, y espero que, en lo successiu, avans de regatejarme honra pública ó particular, se servirà fundar ben bé 'ls seus atachs.
—J. Riera.

Pocas paraulas afegirém á las que ahir diguerem, y no farem mes que refermarnos en lo dit, limitantnos á assegurar, perquè tenim bona memoria, que quan lo Sr. Riera va aspirar á la diputació á Corts (á qual credencial nos referiam, y

quals treballs per buscarla de res habian de servirli,) los electors de fora lo votaban com á católich apostólich y romá, y 'ls de ciutat com á federal, roig, intransigent, etc., etc. No insistirém en que firmés dos manifestos, pero si dirém que baix tals dos caràcters va presentarsel en aquella elecció.

Essent innegable aquest fet, lo de la firma dels manifestos te importancia sols secundaria per tots aquells que sabem com van certas cosas, sobre tot quan se tracta de gent que sab una mica de nadar y salvar la roba.

Respecte á lo dels apellidos, tambe dirém al Sr. Riera que hem preguntat á moltíssims de sos antichs correlligionaris, y á tots ells, sens excepció, los hi ha vingut de nou que lo senyor Riera, ex-arcaldé roig de Girona, sigui lo mateix Sr. Riera y Bertran, cantor dels goigs ó pregaria á Sant Martí gloriós.

Pero com tot aixó no respon á las mes intencionadas alusions del Sr. Riera, que 's dirigeixen á un altre punt, deixém al nostre amich Sr. Almirall la tasca de respóndreli, si ho creu convenient.

Respecte á la consonancia de las ideas del suelto ab las manifestadas per lo Sr. Almirall als senyors Gallard y Ubach, que aquestos van tornar á dir al Sr. Riera, (segons diu aquest) sols podrém dir al comunicant que res re d'estrany la coincidencia. No 's necessita gaire paritat de punts de mira, per jutjar de la mateixa manera á un ex-arcaldé federal, roig, intransigent, etc., etc., que (no arrepentit, segons diu,) puja á las taulas d'un teatro per cantar los goigs de Sant Martí gloriós.

Y prou per avuy.

PRIMER CONGRÉS CATALANISTA.

DIARI DE LAS SESSIONS

segons notas taquigráficas presas per la corporació del sistema Garriga ab copia de tots los documents oficials referents al mateix Congrés.

(Continuació.—N.º 17.)

Y avans de passar endavant, habentse presentat una proposició incidental que té relació ab aquest tema, lo Secretari la llegirà.

UN SENYOR INSCRIT. Demana la paraula per una qüestió d'ordre; aixó es, porque 's nombri una comissió.

LO SR. PRESIDENT. Tindrà quan li toqui, la paraula. Ara estém en la proposició incidental que 's llegirà, porque 's refereix al primer punt del tema.

(Lo senyor Secretari llegeix la següent proposició):

«Los que suscriuhen proponan al «Congrés Catalanista», del qual son membres, se serveixi, avans de entrar á la discussió del segon tema de la base segona, discutir lo següent:

¿Es convenient la formació d'una Academia de la llengua catalana?»

Cas de que 'l Congrés se resolgui per la afirmativa acordará la forma y modo de constituirlo y organizarlo.

Barcelona 16 d'Octubre de 1880.—Manel Morros.—Francesch Clarasó.—Eusebi Falcó.—Vicens Baruta.—Francesch Fayos.—Joaquim Comabella.—Baldomero Escudé Vila.—Anton Callís.—Salvador Cort.—Manel Verdú.—Joan Almirall.—Geróni Casanovas.»

LO SR. PRESIDENT. Un dels senyors firmants de la proposició té la paraula per apoyarla porque 's prengui en consideració ó deixi de pëndreshi.

LP SENYOR MORROS (D. Manel). Com que la paraula que vaig á usar se reduheix á manifestar los motius per los quals crech que aquesta proposició es digna de que 's discuteixi á fondo, seré molt breu. En la conciencia de tots está que es molt convenient que 's tracti un assumpto, lo qual en diversas ocasions per la premsa catalana ó que 's dedica esclusivament á la causa catalana, s'ha posat á discussió al objecte de trobar lo medi de arribar al resultat que 's proponan los firmants de la proposta. Ab ocasió d'un dels Jochs Florals, en qual Consistori hi havia no recordo si totalitat ó majoria de Mestres en Gay Saber, los dos periódichs *La Renaixensa* y *Lo Gay Saber* tractaren á una de que s'aprofités aquella ocasió pera ferla servir de motiu per fundar l'Academia. Per aixó, ja que sembla que hi ha unanimitat de parés, sobre tot dels que 's dedican á las bellas lletras catalanas, ó á lo menos de sa inmensa majoria, jo que vull la formació d'aquesta Academia com autoritat, per tenir una norma que seguir en cas de divergencia, crech que aquesta proposició es digna de que 's discuteixi, y per lo tant que 'l Congrés la pendrà en consideració, reservantse los firmants venirla á defensar cas de que vos serviu honrarla accedint á mos desitjos.

LO SR. PRESIDENT. Se pregunta al Congrés si la pren en consideració. Los senyors que opinin pera que se prenga en consideració se quedarán assentats, los que opinin que no, farán lo favor d' alsarse. (No se aixeca ningú). Queda presa en consideració per unanimitat. Se concedirá un torn en pró y un en contra.

LO SENYOR MORROS. Demano la paraula en pró.

LO SR. PRESIDENT. Vosté la té.

LO SENYOR MORROS. (Desde la tribuna). No esperaba menos, senyors, del Congrés Catalanista, sino que prengué en consideració aquesta proposició, no sols per lo que es costum sempre en casos semblants en los cossos deliberants, sino porque, com he dit avans, crech que está en la conciencia de tots los que 's dedican á las lletas catalanas, ó á lo menos en sa inmensa majoría. He manifestat un fet que prova una tendencia general entre 'ls que 's dedican á las lletas catalanas en voler la formació de l' Academia: la aspiració de 'ls dos periódichs que representan á una gran part sino á la unanimitat dels que 's dedican á treballs literaris catalans, demostrant bastantment que aquesta aspiració descansa sobre bases sólidas y que no son baix cap punt de vista descabelladas. Per ma part, crech que aixís com en totas las llenguas l' Academia d' ellas ha donat grans resultats, porque en casos en que s' hagi estat en controversia ha sigut la autoritat que ha decidit en últim terme, aixís mateix passaria en Catalunya.

Tenim un medi molt bó pera constituirla, qual es, per un costat los Mestres en Gay Saber que s' han donat á coneixer en los públics certámens, y per altre costat varias notabilitats de las lletas catalanas que tenen reputació, no sols á Catalunya, sino á Espanya y á Europa.

Crech que es cosa que convé, avuy sobre tot en que hi ha aquesta especie de independència tan gran y fins discrepància entre los que cultivan las lletas, de manera que mentres los uns opinan en qüestions molt importants que deu donarshi solució en un determinat sentit, los altres opinan en sentit contrari, y seria de grans ventajitas que hi hagués una autoritat que dongués en cosas determinadas lo seu paré, que seria lo paré de las personas mes competents, ja que habém de suposar que sols serian las mes competents las que compendrian aquesta Academia porque haurian donat tots públics mostrats de que entendrian en las materias de que haurian de tractar.

Crech, donchs, que la literatura catalana hi guanyaria en que aquesta Academia 's fundés. Crech mes: crech que aixís se lograria la aspiració general de que 's tingués un bon Diccionari y una bona Gramática, que per los esforços individuals sembla que no 's poden obtenir, ab lo qual també hauriam lograt que no se 'ns pogués tirar en cara que no tenim una bona Gramática ni un bon Diccionari, que si per desgracia nos faltan no es porque 'ns manquin elements, sino per la falta de unitat de esforços.

Si aquest tema fos un altre, crech que 'm podria extendre en moltes consideracions; pero sent lo que es lo tema, opino que es innecessari que jo me allargui en mes consideracions de las que he manifestat. Salta á la vista de tots que ha de portar ventajitas lo establiment d' una Academia, com aixís també ho han reconegut totas las nacions que cultivan la seva llengua y volen realsar á sa literatura. He dit.

LO SR. PRESIDENT. ¿Hi ha algú que vulgui pendre la paraula en contra de la proposició? (Ningú respon). Se passará, donchs, á la votació. Lo senyor Secretari se servirà llegirla.

(Lo Secretari torna á llegir la proposició.)

LO SR. PRESIDENT. Se pregunta si se accepta la proposició. Los que votin per la afirmativa quedarán assentats; los que s' hi oposin s' alsarán (Y alsantse un sol membre); queda aprobada per gran majoría.

Aprobada la proposició incidental, y resultant que té molta similitut ab l' objecte de la primera part de la base que s' ha aprobat no fa gayre, y que lo tema de discussió general porta lo mateix accessori, ó sia que en lo cas afirmatiu lo Congrés discutirá lo modo y forma de portarlo á cap, me sembla convenient que 's podrian juntar las duas proposicions y lo Congrés discutir y determinar la manera de portarlas á cap. Per consegüent se obra discussió sobre aquest estrém, ó sigui sobre 'l modo de portar á cap las duas proposicions presentadas.

LO SENYOR MORROS. (Desde 'l seu siti.) Com pera determinar la manera y forma com deu constituirse tant lo Centre permanent com las associacions científicas, d' arts plásticas y l' Academia de la llengua que s' han acordat per lo Congrés se haurá d' entrar en detalls molt petits que son impropis d' una reuuió tant numerosa, lo qual sols podrá portar inconvenients y dificultats, crech que seria mes convenient que 's nombrés una comissió que estés formada per las personas que la mesa designés y dántlosi, per exemple, una sessió de temps, podém creure que essent aquestas personas competents, ab lo dictámen que donarán se obtindrà per un costat es talviarse lo trevall de haber de entrar en detalls, que sempre son pesats quan se tracta de estudiarlos, si be quan se tracta de resóldrels tenint lo camí desembrassat es molt fácil, y per altre que 'l trevall surti molt mes perfecie, porque haurá nascut d' una comissió que 's podrá formar de personas competents y hábils pera dictaminar sobre los punts que se 'ls hi assenyalin. Aquest es lo meu paré per evitar que haguém de entrar en minuciositats y detalls que no forman lo fondo de la cosa sino que son de pura forma, y que una vegada estudiats se presentarán á la aprobació del Congrés.

LO SR. PRESIDENT. ¿Hi ha algu que vulgui parlar en contra? (Ningú respon). Allavoras, no habenthi altra proposició que la que acaba de presentar lo Sr. Morros, ó siga la de que 's procedeixi al nomenament de una comissió que dictamini sobre aquestos punts..... y aquí afeigirá la mesa en concepte de una petita esmena, que no se designi una sola comissió, sino duas: una pera que estudihi la primera proposició y un' altra pera la segona.....

LO SR. MORROS. Estich conforme completament. Crech que alleugerará lo trevall.....

LO SR. PRESIDENT. Ho proposo sobre tot per la diferencia de una y altra comissió: l' una deu ser de gent activa, l' altra de gent científica. Y no habenthi altra cosa que aquesta proposició.....

LO SR. DANYANS. (don Demetri). Demano la paraula. ¿Se tracta de que de las duas comissions sigan, l' una per la proposició del senyor Morros y l' altra per la del Congrés?

LO SR. PRESIDENT. Si, senyor Danyans.

LO SR. DANYANS. Essent aixís dech manifestar que he demanat la paraula per oposarme á que sigan duas las comissions, porque precisament á mon entendre passaria lo contrari de lo que sembla que 'ns proposém. Fentne duas tindrem dos dictámens á discutir, per consegüent trevall doble; fentne una lo trevall queda reduhit á la meytat. Pe 'l demés si be sembla que 's tracta de duas proposicions casi antitéticas, si tenim en compte de que en lo programa, la primera part sols tracta de la creació de un Centre en general, sense expressar lo caràcter, veurém ab molta facilitat que aixís se pot referir á una Associació que no tinga caràcter determinat com á la Academia de que 's tracta. En tant es aixís que jo que tenia pensament de parlar en pro de la institució de una Academia, no habia dit res, reservantme 'l ferho mes endevant per proposar que aquest Centre fos una Academia. Pero crech que aquesta comissió podria dictaminar sobre si aquest Centre que servís de enllás á totas las Associacions Catalanistas y fos lo que unís á tots los catalans, convindria que fos Academia de la Llengua ó tingués altre caràcter. Jo dich que á mon entendre l' únich Centre que pot unir á tots los catalanistas es necessariament la Academia, porque allá ahont no hi ha una llengua comuna, allá ahont cada hu parla com vol, es impossible que hi hagi paritat de pensament. Per consegüent proposo que la comissió siga una, aixís per la Academia com per los dos extrems del programa.

LO SR. PRESIDENT. Dech manifestar que la cosa pot anar be de las duas maneras, y no tenint interés la mesa en fer valer sa esmena, la retira desde ara.

LO SR. MORROS. Demano la paraula.

LO SR. PRESIDENT. La té 'l Sr. Morros.

LO SR. MORROS. Pera dir quatre paraulas. Unicament per dir que á mi també 'm sembla que millor fora que hi haguessen duas comissions, y com la mesa sembla que no te inconvenient en retirar la esmena, podria també posarse á votació si es mes convenient una ó duas comissions, porque sembla que hi podria haber discrepància entre formar un Centre permanent y una Institució de diversa índole. Jo crech que si la mesa no hi te inconvenient podria posarse á votació la segona ó siga la esmena.

LO SR. PRESIDENT. No veig que hi hagi necessitat de votació perquè s' ha retirat l' esmena.

LO SR. MORROS. Crech que no s' hi perdrá res.....

LO SR. PRESIDENT. Crech que tots anem pera conseguir lo millor. La mesa creyent proposar lo millor ha presentat una esmena que després ha retirat, porque creu que de tots modos pot anar be; opino que es mes natural que preguntem lo que demana lo Sr. Morros y d' aquesta manera lograrém lo fi que 'ns proposém tots. Anem á preguntar al Congrés si desitxa que las comissions sigan duas ó tan sols una: los que opinin que han de ser duas farán lo favor de quedar assentats; los que opinin que ha de ser una sola farán lo favor d' alsarse..... (S' alsan poch).

Per majoría numerosa queda determinat que han d' esser duas las comissions que 's nombrin; una que dictaminará sobre l' tema delas bases en general y altra sobre la proposició del Sr. Morros. La mesa haurá de deliberar durant un moment per veure quina comissió 's presenta.

LO SR. MORROS. Demano la paraula.

LO SR. PRESIDENT. Vosté la té.

LO SR. MORROS. Proposo que aixó s' deixi per la sessió que vé y d' aquest modo no ho haurá de fer de moment la mesa, porque tindria un trevall immens. Crech que lo Congrés no hi tindrà cap inconvenient.

LO SR. PRESIDENT. De totas maneras la mesa agraheix aquesta proposició del Sr. Morros, pero si habia pensat en algunas personas pera formar la primera comissió, no habia pensat res respecte á la segona, y com las personas que han de formarla deuen tenir un caràcter ténich, han de esser autoritats gramaticals ó literarias, las proposará á la sessió próxima si 'l Congrés no hi te inconvenient.

(Seguirá.)

Secció Oficial

Ferro-carril de Valls a Vilanova y Barcelona.—Acordat per la Junta de Govern d'aquesta Companyia que desde 'l 15 al 30 del proxímes de Novembre se procedeixi a la recaudació del sisé dividendo passiu de deu per cent sobre 'l valor nominal de las accions series A y B d'aquesta Societat, s' avisa als senyors Accionistas pera que se serveixin efectuar dit pago durant los referits dias de 9 a 12 del matí y de 3 a 6 de la tarde, en las Oficinas d'aquesta Societat (Aragó, 339, principal) ó en las subalternas de Vilanova y Valls.

Als efectes del article 23 dels Estatuts socials, se prega la presentació dels títols d' accions als temps d' efectuar 'l pago.

Barcelona 30 d' Octubre de 1880.—Lo Director Gerent, Francisco Gumá.—P. A. de la J. de G.—Agustí Pujol, Secretari.

Administració principal de Correus de Barcelona.—Llista de las cartas, impresos y mostrars detingudas en aquesta administració principal per falta de franquicia en lo dia de ahir.

Levi Franck, Reyrouth.—Anton Feliu, Vilasar.—Ruperto Gonzalez Píeros.—Rita Clariana, Reus.—Joan Guilayn, Caldas de Malavella.—Estéban Prats. id.—Agustín Castelló, Barcelona.—Mac-Andrews y companyia, id.

Barcelona 11 Novembre de 1880.—L' Administrador principal, Lluís M. Zavaleta.

Cos de Telégrafos.—Telégramas rebuts en lo dia de la fetxa y detinguts en dita oficina per no trobarseá sos destinatarios.

Paris. Madame Castabelle Plassa Santa Agua 4.—Málaga, Gutierrez, Aurora 13, tercer.—Siguenza, Concha Bertues, Passeig de Joan, 2, segon.—Mahn Enrich Casellas, Gracia. Carrer Major 214, quart.—Vilanova y Geltrú, Ramon Carreras, San Miquel 26, Barceloneta.—Heilbron Ereymann, Fonda Oriente.—Carbaschaste, Maria Puig y Pay, Sant Pau, 7.

Barcelona de 12 Novembre de 1880.—La Director de la Secció, Andreu Capó.

Excorxador.—Relació dels caps de bestia morts, son pes é import dels drets que han pagat en lo dia 10 d' Novembre de 1880.

Bous, 8.—Vacas, 34.—Badellas, 27.—Moltons, 561.—Machos, 14.—Cabrits, 96.—Crestats, 13.—Total de caps, 753.—Despullas, 373 pessetas 68 céntims.—Pes total de las mateixas, 16628.—Dret, 24 céntims.—Recaudació, 3990 pessetas, 72 céntims.—Despullas, 373'68.—Total, 4364 pessetas, 40 céntims.

Tossinos, á 25 pessetas, 34.. . . . 850
Id. á 17'50 » 17.. . . . 297'50

Defuncions.—Desde las 12 del 12 á las 12 del 13 de Novembre.

Casats, 9.—Casadas, 0.—Viudos, 2.—Viudas, 2.—Solters, 3.—Solteras, 1.—Noys, 3.—Noyas, 3.—Abortos, 0.

Naixements.—Varons, 14.—Donas, 8.

Secció Comercial

PORT DE BARCELONA

Embarcacions entradas en lo dia de ahir

De Cardiff, bergantí goleta Joven Antonio Perez, ab carbó.—De Alicánt vapor Besés, ab 20 caixas magranas y altres efectes.—De Hamburgo y escalas vapos Daoiz, ab máquinas de cusir á Lluís Zacarini y altres efectes.—De Newcastle, vapor inglés Taurida, ab 150 bultos drogas, y altres.—De Liverpool y escalas vapor Ter ab barricas sosa.—De Grmsby corbeta austriaca Sato ab carbó.—De Miramichi carbeta sueca Montrose ab taillons.—De Svånsea bergant, francés Jacquie ab carbó.—De Alicánt y Valencia vapor San José ab efectes.—De Villanueva bergantí Julio en lastre.—De Palma polacra goleta Luisa ab garrofas.—De Ciudadela pailebot Paloma ab blat.—De Id. pailebot Rápido ab blat.—De Valrncia pailebot Virginia.—Además 9 barcos menors ab efectes.

Despatxadas

Pera Sevilla vapor Nuevo Valencia ab efectes.—Id. id. vapor Segovia.—Id. Alicánt vapor Navidad.—Id. Lóndres vapor Daviz.—Id. La Rochela goleta Danesa Active.—Id. Cette vapor Besos.—Id. Habana corbeta Samboyana.—Id. Cette vapor San José.—Id. Tarragona vapor Balear.—Id. Montevideo bergantí Chile.—Id. Genova Bateo italiá Aventuriere.—Id. Sevona polacra goleta italiana Dionisio.—Id. Sulina vapor inglés kronos en lastre.—Id. Savannch corbeta noruega Alliance.—Id. Terranova polacra italiana Providenza.—Id. Siniscola bergantí italiá Corriere de Barcelona.

Sortidas.

Pera Catania polacra italiana Regolo.—Id. Marsella vapor alemá Lis sabon.—Id. Dundae vapor inglés Regalia.—Id. Marsella vapor Luis de Cuadra.

CAMBIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA DE GOVERN DEL COL LEGI DE CORREDORS REALS.

DE COMERS DE LA PLASSA DE BARCELONA DEL DIA 13 NOVEMBRE DE 1880.

Lóndres, 90 d. fetxa, 48'15 per 5 ptas.

Paris, 8 d. vista 5'63 p. per id.

Marsella, 8 d. vista, 5'63 p. per id.

8 DIAS VISTA					
Albacete.. . . .	3/4 dany	Granada.. . . .	3/8 »	Pamplona.. . . .	1/2 »
Alcoy.. . . .	1/4 »	Hosca.. . . .	5/8 »	Reus.. . . .	1/4 »
Aticant.. . . .	1/4 »	Jeres.. . . .	1/4 »	Salamanca.. . . .	3/4 »
Almeria.. . . .	3/8 »	Lleyda.. . . .	5/8 »	San Sebastia.. . . .	1/2 »
Badajós.. . . .	1/4 »	Logronyo.. . . .	3/4 »	Santander.. . . .	1/4 »
Bilbao.. . . .	1/8 »	Lorca.. . . .	7/8 »	Santiago.. . . .	3/8 »
Búrgos.. . . .	1/2 »	Lugo.. . . .	3/4 »	Saragossa.. . . .	1/8 »
Cádiz.. . . .	1/4 »	Málaga.. . . .	1/4 »	Sevilla.. . . .	par »
Cartagena.. . . .	1/4 »	Madrid.. . . .	1/2 »	Tarragona.. . . .	1/4 »
Castelló.. . . .	5/8 »	Murcia.. . . .	1/2 »	Toriosa.. . . .	3/4 »
Córdoba.. . . .	1/4 »	Orense.. . . .	3/4 »	Valencia.. . . .	par »
Corunya.. . . .	1/2 »	Oviedo.. . . .	1/2 »	Valladolid.. . . .	3/8 »
Figueras.. . . .	5/8 »	Palma.. . . .	1/2 »	Vigo.. . . .	1/4 »
Girona.. . . .	5/8 »	Palencia.. . . .	1/2 »	Vitoria.. . . .	1/8 »

EFECTES PUBLICS.

Titul port del deute cons. int. 21'15 d. 21'20 p.
Id. id. exterior em. tot. 22' d. 22'10 p.
Id. id. amort. int. 40'25 d. 40'75 p.
Ob. pera sub. á fer-car. de totas em. 41'85 d. 42' p.
Id. del Banch y del Tresor serie int., 100' d. 100'50 p.
Id. id. exterior 100'25 d. 100'75 p.
Id. Tresor sobre product. de Aduanas 99'75 d. 100' p.
Id. del Tresor I. de Cuba 92'15 d. 92'35 p.
Céds. del Banch hipotecari d' Espanya d. p.
Bonos Tr. 1.ª y 2.ª serie 98'90 d. 99'10 p.
Acs. Banch hisp. col. 131' d. 131'50 p.

ACCIONS.

Banch de Barcelona 150' d. 151' p.
Societat Catalana General de Crédit, 193' d. 194' p.
Stat. de Crédit Mercantil, 42'50 d. 43' p.

Real comp. de Canalisació del Ebro 12'85 d. 13' p.

Fer-car. de B. Fransa, 128'25 d. 128'50 p.
Id. T. Barc. y Fransa, 235' d. 236' p.
Id. Nord d' Espanya, 74' d. 74'25 p.
Id. Almansa, V. y T., 182' d. 183' p.
Id. Medina del Campo á Samora y de Orense á Vigo, 72' d. 72'10 p.
Id. Valls á Vil. y Bar. 45' d. 46' p.

OBLIGACIONS.

Empr. Municipal, 100'75 d. 101' p.
Id. id. em. 1 Jener 1880, 94'25 d. 94'75p.
Id. id. Provincial, d. p.
F-c. de Bar. á Sar, 112'50 d. 113' p.
Id. id. id.—S. A.—62' d. 62'50 p.
Id. id. id.—S. B.—62'50 d. 63' p.
F-c. de T. á B. y F. 107'15 d. 107'50 p.
Id. de Tar. á Mart. y Bar. y de Bar. á Girona, 102'30 d. 102'60 p.
Id. B. á F. per Figueras, 63'00 d. 63'75 p.
Id. M. de S. J. del Abds. 91'50 d. 92' p.
Id. Grau de V. Almansa 51'75 d. 52' p.
Id. Córd. á Málaga, 61'50 d. 62' p.
Aguas sub. del Lobregat 89' d. 90' p.
Canal d' Urgell, d. p.

TELEGRAMAS COMERCIALS.

Liverpool 11 Novembre de 1880.

Vendas de cotó, 10000 balas.

Mercat sens variació.

New-York 10 Noviembre.

Cotó 10 15'16.

Arribos, 138000 balas en 7 dias.

Espedicions.—78000 balas pera Inglaterra.

» 73000 id. id. altres punts.

Stock. . . . 704000 id.

» . . . 206000 id. en lo interior.

COTISACI Oficial de las Bolsas de Madrid, Paris y Lóndres, del dia 10 de Novembre de 1880.

Madrid. Renta perpet. int. al 3 p. °/o	21'25
Deudaamort ab interés de 2 p. °/o int.	41'15
Bonos del Tresor de 2,000 rals.	99'70
Oblig. del Banch y Tresor, série int.	100'75
Id. del Tresor sobre prod. de Aduanas	99'95
Id. generals per ferro-carrils.	41'90
Paris.—3 p. o/o consolidat francés.	85'10
Lóndres.—3 p. o/o consolidat inglés.	99'58

TELEGRAMAS particulars de las Bolsas de Madrid Paris y Lóndres.

Madrid.—Consolidat interior.	21'20
Subvencions.	41'85
Amortisable.. . . .	41'10
» Bonos.	99'40
Paris.—Consolidat interior.. . . .	19'87
» » exterior.	20'87

BOLSÍ. (Segons nota de la casa Espinach).—A las deu de la nit quedava lo Consolidat á 21'22 1/2 diner y 21'25 paper.

SECCIÓ DE ANUNCIS

GUANO COPRÓS

LO NON PLUS-ULTRA DELS GUANOS.

Conté de 8-75 á 9 p. 100 de amoniaco, 20 á 25 p. 100 de fosfat y 7 p. 100 de sulfat de potasa, sosa y magnesia.

Lo millor del guanos que avuy s' usan, conegut ja per tot arreu pe'ls grans resultats que dona en tota classe de grans y hortalisas.

Dirigirse á D. Joseph Ferran y Dalmases, carrer del Palau, 5, despaitx; ó en lo carrer de Viladomat 42, magatzem. Vich: Casa Salero, espardanyer, Plassa de la Catedral: Igualada, don F. Aguilera carrer de Argen. Reus, don V. Voltes, plassa del Castell. Manresa, D. F. Serra, plassa del Olm. Granollers D. J. Mora (a) Noy Alau.

AL GUST INFANTIL

41, ARGENTERIA, 41.

Están de enhorabona los pares de familia.

Acaba de obrirse un establiment de sastrería, especial pera noys. En ell se trobará un variat assortit de trajos de tots gustos y pera totes edats, essent sos preus mes que baratos. Als col-legis grans rebaixas.

PERFUMERÍA FINA ESTRANGERA.

ESPECIALITAT

en sabons, polvos y essencias de tocadore de las principals fábricas francesas.

VENTA AL DETALL, PREU DE FÁBRICA
PASATJE DEL CRÉDIT N.º 1, ENTRESSUELO

FERRO DIALISAT CASES:

Recomenat per la classe méica contra la anemia, clorosis, estenuació, debilitat, leucorrea, etc., Aventatja 'ls demés preparats de ferro per no tenii olor, sabor ni ennegrir jamay las dents, essent tolerat per los estómachs mes delicats. Reemplassa ab ventatja al Ferro Bravais.

Al per major, Farmácia de Aviñó y Cases, plassa de la Llana, 11.—Barcelona: Al detall en quasi totes las farmácias.—Preu 3 pessetas pot.

Curació radical de dolor de caixals.

No mes extraccions: s' calma instantaneament lo dolor per medi d' un nou descubrimient assegurant la curació. Plassa Sant Agustí Vell, número 15, pis tercer. Horas de consulta de 10 á 4.

ANÍS DEL MONO.

Se recomana per ser lo mes agradable y digestiu de tots quants son coneguts fins avuy.

De venta en totes las dulcerías, tendas de comestibles y cafés.

S' admeten anúncis mortuoris á preus convencionals peraquest «Diari». Hi ha una vinyeta especial pera 'ls que'n vulgan.

MEDICAMENTS LLEGÍTIMS

EXTRANGERS.

'S reben directament de Fransa, Inglaterra, Estats-Units de América, Alemania, Italia, etc.

Al per major y menor: Preus reduhuts.

Dipòsit: S. Alsina, PASSATJE DEL CRÉDIT, 4.

Provinientas de lemebrás, part, abort. — Tractadas per VIDAL-SOLARES, doctor en Medicina y Cirujía de las facultats de Madrid y Paris. — Especialista en las referidas afecciones y antich metje estern per oposició dels següents Hospitals de Paris: Pitié, dedicat al tractament de las enfermetats de la matriz. Enfants Malades, ó assilo de noys malalts, y Des Cliniques, dedicat á las donas embarassadas y paridas.

Enfermetats de la MATRIS

Carme, 3, principal. — Reb de 2 á 4. — Los dias festius de 9 á 11 del demati.

IMPORTANT ALS MALALTS.

Lo acreditat Gabinet de curació del senyors Monedero y Cuesta, se ha trasladat al carrer de Sant Pau, 55, entressuelo, ahont continuan curantse ab lo mes complet éxit totas las enfermetats sífilicis y venéreas, los herpes (brians) y escrófulas, la impotencia y las enfermetats de la matriz. Las incontestables ventajias obtingudas per nostres malalts, qual número de curacions, en los últims sis mesos, ascendeixen á vuitentas quaranta, son la major recomendació de nostra consulta.

Úlceras (llagas.)

Se curan radicalment y sens conseqüencias per medi d' un tractament especial. Regomir, 6, 1.º, de 11 á 12 y de 6 á 8.

Entermetats del ventrell

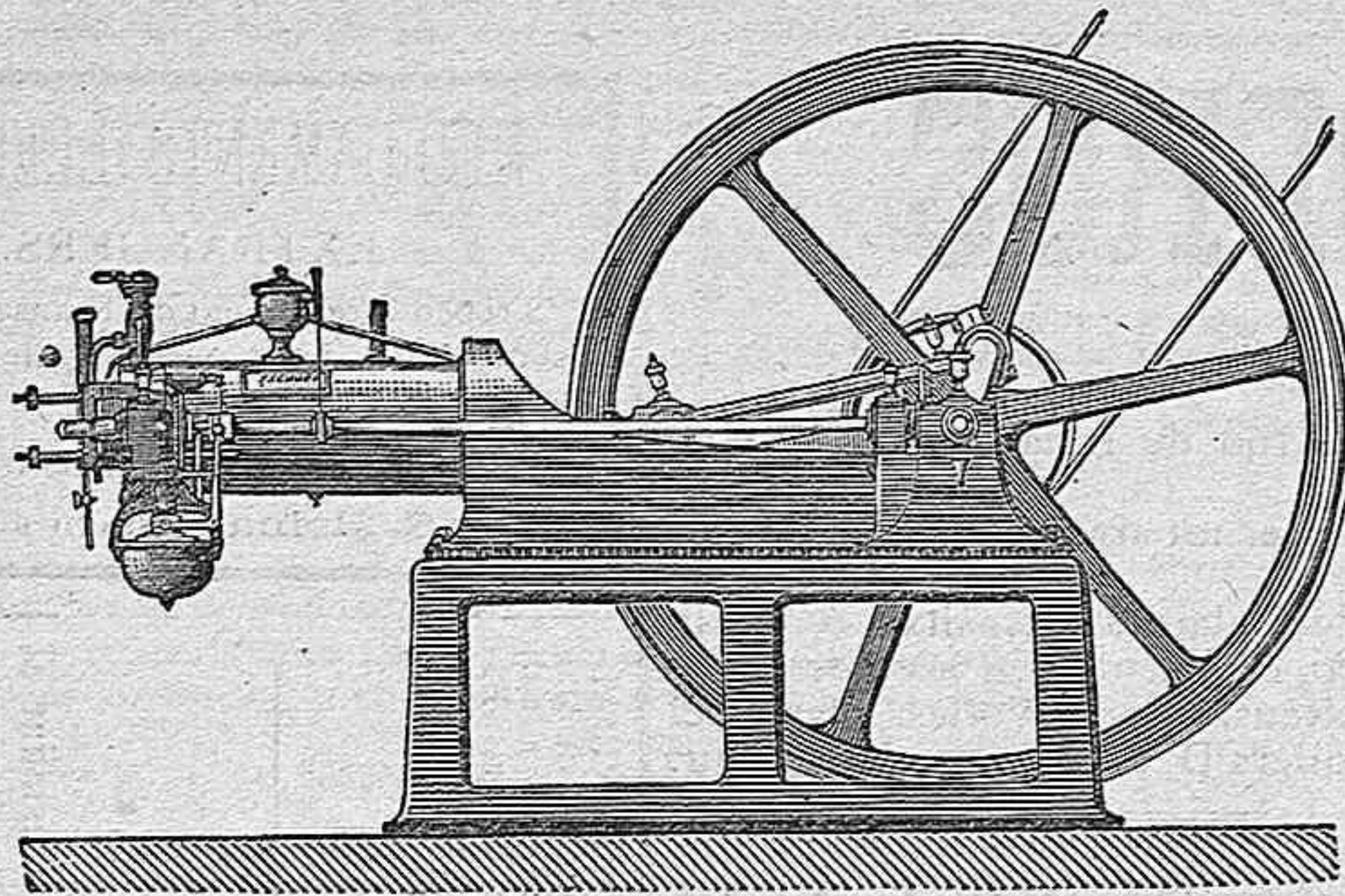
y demés órganos digestius. Per un tractament especial 's combaten eficazment.

Regomir, 6, primer. De 11 á 12 y de 6 á 8.

MODAS SISTEMA-TONDO.

Se tallan y embastan vestits ab la exactitut y perfecció que facilita la nova mida de reglas fixas y se confeccionan ab promptitut y economia.—Manela Amat, Sant Ramon, 11, tercer, cantonada al de Barbará.

MIQUEL ESCUDER

FÁBRICA EN LA BARCELONETA.

SUCURSAL, HOSPITAL n.º 6, BARCELONA.

FÁBRICA DE
MOTORS MOGUTS PER GAS

De mitx, 1, 2, 3, 4 y 5 caballs de forsa, perfeccionats, sòlits y á preus molt econòmichs.

GARANTITS.

FÁBRICA DE
MÁQUINAS PERA COSIR

De tots los sistemas mes adelantats fins avuy, y las tan renombras AURORA pera familias e industrials.

VENDAS A PLASSOS.

FÁBRICA DE MANGUITERIA

DE

AGUSTÍ FERRER Y COMPANYÍA

CARRER DEL BRUCH, N.º 4.

Grandiós y variat assortit en manguitos, manteletas, alfombras, tapa-cotxs, mantas de viatge, gorras, tapabocas pera caballer, guarnicions pera abrichs, etc. etc.

En la mateixa casa se trobará un magnífich assortit en artículos de punt de llana pera senyoras y noys, de las mellors fábricas extrangeras, com son mocadors, mantellinas, toquillas, manteletas, abrichs y capetas, etc. etc.

Tot arreglat á preus sumament baratos.

VERMOUTH CATALA
DE SALLÉS

Primer Vermouth elaborat en Espanya.—Unich en sa classe

Premiat ab medalla de plata per lo M. Il·tre. Col·legi de Farmacèutichs de Barcelona: ab medalla de bronze en la Exposició Marítima de 1872 y Vinícola de Madrid de 1873 y ab varias medallas y distincions de mérit en quantas Exposicions ha concorregut. Recomenat per la M. Il·tre. Academia de Medicina y Cirurgia de Barcelona, Institut Mèdich y varias otras Corporacions y Academies Médico-Farmacèuticas, etc. etc.

Las personas aqueixadas de dolors de ventrell, accidents y vòmits despres de 'ls menjars, desgana, pesantés al ventrell, migranya, malalties nerviosas (histéricas) y altres molts que resultan de malas digestions, se veuran lliurats de las sevas dolencias ab l'ús moderat d' aquest utilíssim ví.—Llegeixes lo prospecte detallat que acompanya á cada ampolla. Al por major dirigirse á la farmacia del doctor Botta, carrer de l' Argentería, n.º 48, y a pormenor en las principals farmacias de Espanya.

Nota.—Per evitar las falsificacions é imitacions que s' han fet d' aquest precios ví, recomanem que s' exigeixi en cada ampolla la firma y rúbrica de son autor.

ABONO ESPECIAL

Pera la vinya y arbres fruyters.

Aumenta la cantitat y millora la calitat del fruyt sens esterilisar la terra; fortifica 'ls ceps fentlos resistent a la filoxera.

Dirigirse als senyors Andreu, Estruch y Companyia, Ronda Sant Pere, 176, ó á sos representants en las principals poblacions agrícolas.

ENTERROS, FUNERALS Y ANIVERSARIS

ANUNCIATS PER AVUY 14.

Donya Teresa Molet y Carbonell.—Ofici de cos present á dos quarts de nou matí, en Betlem y desde aquesta al cementiri.

Donya Ramona Planes y Casasayas.— Absoltas de cos present á dos quarts de ro matí, en los Angels y desde allí al Cementiri. Casa mortuoria, Carme, 74, 4t.

LA REVOLUCION

en la Hacienda del Estado,

Las Provincias

Y LOS MUNICIPIOS.

Obra escrita per Fernando Garrido. Al preu de duas pessetas se trova de venta en la llibrería de Teixidó y Parera, Pí, 6 y en l' Administració d' aquest DIARI.

PASTILLAS DE NIELK

DE

CLORAT DE POTASSA COMPRIMIDAS

PERA LAS

ENFERMETATS DE LA GARGANTA

Anginas agudas y crónicas, bronquitis, ulceracions bucales y laringeas, salivació mercurial, fetidosa d' alé, estinció de la veu, difteria, crup, etc. etc.—Preu o rals capsá. Se ven en las principals farmacias.—Deposít general Dr. Masó, Rambla dels Estudis, número 9, Barcelona.

Aguas de Caldas de Montbuy.

Sas propietats, descripció de sos establiments de banys.—Llibrería de D. Eudalt Puig, Plassa Nova.—Preu 2 rals.

PASTA PECTORAL DEL DR. ANDREU.

Remey segur contra tota classe de tos per forta é incómoda que siga.
 Classificació de las virtuts de aquesta pasta en las diferents varietats que presenta aque-
 lla enfermetat.

LA TOS ronca y fatigosa, qu' es síntoma casi sempre de tísis y catarros pulmonars, disminueix moltíssim ab aquest medicament rebaixant per complet los accessos violents de tos, que contribueixen molt al decaïment dels malalts.

LA TOS contínua y pertinás produida per moltes pessigollas en la garganta, á voltas de caràcter herpétich. se correteix al moment ab aquesta pasta y desapareix luego ab l' aussili d' un bon depuratiu.

LA TOS seca, convulsiva, interrompuda moltes vegadas per sofocació, com passa als asmátichs y personas excessivament nerviosas per efecte d' una gran debilitat, se combat perfectament ab aquesta pasta pectoral.

LA TOS ferina ó de coqueluche, que ataca ab tanta pertinencia als noys causántloshi y ómits, desgana y fins esputos sanguíneos, se cura ab aquesta pasta, majorment si se l' acompanya algun decuit pectoral y analéptich.

LA TOS catarral ó de constipats y la dita vulgarment de sanch, ja sia fresca ó crónica, se cura sempre ab aquest preciós medicament. Son numerosíssims los exemples de curacions obtinguts en personas que de molts anys patian semblant tos, tan incómoda y pertinás, que 'l mes petit constipat se reproduhia d' una manera insufrible.

S' han d' advertir que moltes tísis pulmonars prevenen d' una simple tos, ocasionada per un constipat mal cuidat.

Aquest gran medicament es, pues, sempre segur pera curar en uns cassos y combatre en altres una enfermetat de quals terribles resultats se veuhen diariament exemples.

ALIVI Y CURACIÓ DEL **ASMA** Ó SOFOCACIÓ DE TOTA CLASSE

PER LOS CIGARRETS BALSÁMICHS Y 'LS PAPERES AZOATS.

Remey prompte y segur que penetra directament, en forma de fum dintre del aparato respiratori.

Fumant un sol cigarro encar que en los atachs mes forts d' Asma, se sent al instant un gran alivi. La expectoració se produheix mes facilment, la tos s' alivia, lo pit funciona ab mes regularitat y 'l malalt respira després llibrement.

Aquestos cigarrets portan una boquilla tan cómoda que no embruta 'ls dits y 's aspira 'l fum ab extraordinaria suavitat, poguent fumarlos las senyoras y personas mes delicadas.

Los atachs d' asma per la nit s' calman al instant ab los papers azoats, cremantne un dintre la habitació; de modo que 'l malalt que 's veu privat de descansar, sentintse després un agradable benestar que 's converteix en lo mes apacible son.

Depòsit Central d' aquestos medicaments: Farmàcia de son autor en Barcelona, y s' troba rán també de venda en las principals Farmàcias de totas las poblacions d' Espanya y d' Amé-rica, aixís com en Fransa, Italia y Portugal.

AMBARINA-VEHIL.

La mellor pasta pectoral pera combatre en alguns cassos y curar en los mes

LA TOS

PER CRONICA E INVETERADA QUE SIA.

CAIXA, 6 rals.

Vidrieria, 2 y 4, Barcelona.

Marca de la fàbrica

CALSAT A MAQUINA.

BARATURA SENS IGUAL. — Carrer de la Fusteria, 5.
 Botinas pera caballer de 7 pessetas y mitja á 12. — Id. pera senyora de 6 á 13. Tot lo calsat portará estampada en la sola la marca de fàbrica.

Batista Costa, dentista.

Doctor en medecina y cirujía dental.

Garantisa tota classe de pessas y dentaduras artificials sense ganxos ni ressots. Especialitat en la curació de las enfermetats dentarias sens extraurer los caixals. — Llibreteria, 10 y 12, pis segon.

AVÍS

En lo carrer de Valldoncella n.º 10, se ha obert al públich una fonda en la que per poch preu se menja be y ab un esmerat sevici.

ARA ES POSITIU.

Los ulls de poll y duricias se curan á voluntat del pacient ab l' Elixir de Garriga.

De venda en sa farmacia, carrer de Sant Antoni Abat, n. 25.

GANCA

Se venen duas casas de preu 6000 duros cada una que produheixen lo 6 per cent net, qual producte se garantisa dos anys per lo venedor al comprador. Si no volen comprar-se las duas, se 'n ven una de sola.—Donarán rahó en l' administració d' aquest DIARI

BARCELONA.

FARMACIA AGUILAR.

AXEROP SULFUROS AGUILAR.

ESPECIFICH

PERA LA CURACIÓ DELS BRIANS.

on efecte es mes eficaç que lo del aygua de la Puça. Als pochos dias de pèndrel cauhen las crostias y las escamas y s' assecan las nafres brianosas, deixant la pell llisa y suau. Lo mateix efecte produheix en los noys quan tenen la cara plena de crostias. Es lo únic depuratiu que obra sens debilitar la sang ni irritar la freixura. Destrueix en poch temps los efectes causats per l' ús del mercuri. Correteix las irritacions de la vexiga y la uretra, facilitant la transpiració mucosa, com també la pulmonar.

Preu de l' empolla, 3 pessetas.

RAMBLA DEL MITJ, NUM. 37.

BARCELONA.

EDUARDO LOPEZ.

Classes de càlcul mercantil, teneduria de llibres, reforma de tota classe de letra, ortografia y correspondencia comercial.

á satisfacció del alumno.

Véjintse sos quadros. Viu, Càrme, 19, 1.

CAMINS DE FERRO DE CATALUNYA.—HORAS DE SORTIDA DELS TRENS

LÍNEA DE MATARÓ.

	Mati.			Tarde.				Mati.			Tarde.		
	Hs. Ms.	Hs. Ms.	Hs. Ms.	Hs. Ms.	Hs. Ms.	Hs. Ms.		Hs. Ms.	Hs. Ms.	Hs. Ms.	Hs. Ms.	Hs. Ms.	
De Barcelona al Empalme.	5			1	3-5		Del Empalme á Barcelona.	5-20					
De Barcelona á Arenys.	5	7-45		1	3-5	6	de Arenys á Barcelona.	5	6-53	9	10-26	2-25	

LÍNEA DE GRANOLLER.

Pera Portbou y Fransa (exclusivament).	5-45						De Portbou á Barcelona.	4-30				
Pera Girona, Figueras y Cèrber (Fransa).	6-45						De Figueras á Barcelona.	5-34			1	2-10
De Barcelona á Granollers.	5-45	6-45		12-15	2-20	4-35	De Girona á Barcelona.	6-30	7-12			3-57
							De Granollers á Barcelona.			9-49		2-25
												6-30

Los trens que surten de Barcelona á las 5-45 mati y 2-20 y 4-35 tarde, y de Granollers á las 6-30 y 9-49 mati y 6-30 tarde enllassan ab los de la línea de Sant Juan;

SERVEY SUPLEMENTARI ENTRE BARCELONA Y SANT ANDREU PERA 'L DIA DE FESTA.

SORTIDAS DE BARCELONA: 10, 11 y 11-45 mati; 12-35, 2-30, 3-15, 4, 5, 6, 6-45 y 7-40 tarde.

SORTIDAS DE SANT ANDREU: 10-20 y 11-20 mati; 12-10, 12-55, 2-50, 3-35, 4-30, 5-20, 6-20, 7-5 y 8.

LÍNEA DE TARRAGONA.

De Barcelona á Tarragona.	5			3-15		9 nit.	De Tarragona á Barcelona.	5-30			5-25	
De Barcelona á Vilafranca.	5		12	3-15		9 nit.	De Vilafranca á Barcelona.		7-14		3-30	7-8
De Barcelona á Martorell.	5	7-45	12	3-15	5-35	9 nit.	De Martorell á Barcelona.	5-30	8-6	12-15	6-15	8-2

Los relojes de estas líneas se arreglan pe'l Meridiano de Madrid. ó siga 30 minutos avansats ab los d' aquí.

NOTA.—Los trens que surten de Barcelona á las 5 mati y á las 9 nit enllassan en Tarragona ab altres que s' dirigeixen á Valencia; y los que surten de Tarragona á las 5-25 tarde y 9 nit están enllassats ab altres procedents de Valencia.—Los que surten de Barcelona á las 5 mati y 3-15 tarde se utilizan para seguir lo viatge per la línea de Lleyda á Reus y Tarragona, esperant la sortida dels trens d' aquella línea.

FERRO-CARRIL DE LLEYDA A REUS Y TARRAGONA.—De Tarragona á Reus y Lleyda.—Surten á las 9-5 mati y 5-10 tarde.—De Tarragona á Reus.—Surten á las 12-30 y 7-30 tarde.—De Reus á Lleyda.—Surten á las 9-45 mati y 5-50 tarde.—De Lleyda á Reus y Tarragona.—Surten á las 5-45 mati y 1-20 tarde.—De Reus á Tarragona.—Surten á las 4-40 y 8-58 mati, 2, y 4-28 tarde.

FERRO-CARRIL DE GRANOLLERS A SANT JOAN DE LAS ABADESAS.—De Granollers.—Surten á las 7-10 mati y á las 3-15 y 5-45 tarde.—Sortidas de Ripoll.—Surten á las 5-45 mati y 3-10 tarde.—Sortidas de Vich.—Surten á las 4-6 y 7-36 mati y 4-47 tarde.

FERRO-CARRIL DE MOLLET A CALDAS DE MONTBUY.—Surten de Mollet á las 7 mati y 1-10 y 2-55, 5-20 y 6-35 tarde.—De Caldas á las 5-50 y 4-25 mati, y á las 2-5, 4-30 y 6-5 tarde.—De Palau á las 6-4 y 9-39 mati y 2-19, 4-11 y 6-19 tarde.—Surten de Mollet á las 7 mati y 1-10 y 2-55, 5-20 y 6-35 tarde.—De Palau á las 7-25 mati y 1-36, 3-21, 5-46 y 7-21 tarde.

FERRO-CARRIL DE SARAGOSSA A BARCELONA.

Sortida.		Entrada.		Sortida.		Entrada.		Sortida.		Entrada.	
De Barcelona á Manresa.	6 mati.	9 mati.	De Huesca á Tardienta.	5-48 tarde.	6-36 tarde.	De Saragossa á Barcelona.	6-20 mati.	6-30 tarde.			
De Barcelona á Saragossa.	9 »	7-45 nit.	De Sarinyena á Saragossa.	6-07 mati.	11-45 mati.	De Tardienta á Huesca.	8-33 mati.	9-27 mati.			
De Barcelona á Manresa.	12 »	3 tarde.				De Manresa á Barcelona.	6 tarde.	8-45 mati.			
De Barcelona á Manresa.	5-45 tarde.	8-45 nit.	De Manresa á Barcelona.	5 mati.	7-50 mati.	De Tardienta á Huesca.	7-06 nit.	8 nit.			
De Cervera á Lleyda.	5-34 mati.		De Tardienta á Huesca.	2-49 mati.	3-43 mati.	De Saragossa á Sarinyena.	3 tarde.	8-52 nit.			
De Huesca á Tardienta.	7-15 mati.	8-03 mati.	De Manresa á Barcelona.	tarde.	3-5 tarde.						

Los relojes de la línea están arreglats ab lo Meridiano de Madrid. ó siga 30 minutos avansats ab los d' aquí.

FERRO-CARRIL DE SARRIÀ BARCELONA.—TREN ACENDENTS.—SURTEN DE BARCELONA á las 5-30, 6, 6-30, 7-30, 8, 8-30, 9-30, 10, 10-30, 11, 11-30 y 12 mati.—Tarde: 12-30, 1-1-30, 2, 2-30, 3, 3-30, 4, 4-30, 5, 5-30, 6, 6-30, 7, 7-30, 8, 8-30.—TRENES DESCENDENTS.—SURTEN DE SARRIÀ á las 5, 5-30, 6, 6-30, 7, 7-30, 8, 8-30, 9, 9-30, 10, 10-30, 11, 11-30 y 12 mati.—Tarde: 12-30, 1, 1-30, 2, 2-30, 3, 3-30, 4, 4-30, 5, 5-30, 6, 6-30, 7, 7-30, 8, y 8-30.—Nota.—En los dias de festa continuará lo servey fins á las 9-30 en Sarrià y á las 10 en Barcelona.

ENFERMETATS

de las

VIAS URINARIAS

VENÉREO, SÍFILIS, ESTRENYIMENTS, MAL DE PEDRA, CATARRO DE LA VEIXIGA, etc., etc.

Lo Dr. Salvat, especialista en ditas enfermetats, premiat en públicas oposicions, emplea ab la duració quants medis están en us en las clinicas de Paris y otras del extranjer. Rep de 11 á 1 y de 6 á 8. De 5 á 6 exclusiu per las senyoras. Portaferri-sa, 11, 1.º.

VENDA

Se ven l' ex-convent de PP Franciscans de Torá, á tres horas de la estació de Caláf, que mideix 66,000 pans, per 20,000 duros; informarán Riera baixa, 9, primer.

TELEGRAMAS

Noticias extrangeras
Segons los darrers telégramas

Ragussa, 10.—Los habitantes de Dulcigno refusan conferenciar ab Dervisch-Pachá á Scutari. Los albaneros residentes en Italia animan als de la lliga porque resistixin. Quatrecentos voluntaris han arribat de Tetova y de Driba. Dervich-Pachá ha acullit ab afabilitat en Scutari á alguns gefes de la lliga albanesa y 'ls hi ha aconsellat que 's rendissen.

Agram, 10.—Los desperfectes causats pe 'l terremoto s' evaluan aproximadament á tres millones de florins. Otros desperfectes, que no 's poden evaluar, han sufert las iglesias, particularment la catedral qu' ha quedat gravement deteriorada. L' última nit y durant la matinata s' han sentit encara algunas oscilaciones, pero molt débils. S' anuncian també molts altres desperfectes en tot lo país. L'emperador ha enviat deu mil florins per subvenir á las primeras necessitats.

Londres, 10.—Lord Granville trobantse indisposat, lo consell de ministros s' ha reunint á casa seva aquest mati.

Télégramas particulares

Madrid, 13, á las 5-15 tarde.—La premsa ministerial desmenteix rodonament que 's tracti de processar als periodistas que assistiren á la reunió celebrada en la redacció de *La Correspondencia Ilustrada*.

Per lo fiscal se demanen 30 dias de suspensió para *El Liberal*, en qual acte de defensa ha pronunciat un brillant discurs lo Sr. Montero Rios.

Ha sigut pres en Marsella lo capellá de Flix.

Bolsa.—Consolidat, 21-25.—Bonos, 99-70.—Subvencions, 41-90.

Madrid, 13, á las 5-50 tarde.—Lo pedido de bitllets que para concorrer al *meeting* llibre-cambista s' habia fet fins aquesta matinata, escedeix al número de localitats que te lo teatro Real, ahont s' ha de verificar.

Madrid, 13, á las 5-45 tarde.—Los constitucionals de Sevilla proyectan celebra un banquet á principios de Desembre, al qual serán invitats los senyors Balaguer y Romero Ortiz.

Avuy ha fondejat en Cádiz lo vapor correu de la Habana, conduhint 586 passatjers.

Ha arribat á Badajós lo gran duch Constantino.

Lo senyor Cánovas continúa malalt d' una fluxió en la boca.

La comissió provincial de Barcelona la com-

ponen los senyors don Miquel Ricart, don Joseph Arnau, don Pere Roselló, don Domingo Call y don Ramon Rocafort.

Paris, 13 á las 4-50 de la tarde.—S' ha nombrat definitivament la Comissió que, ha instancia del general Cissey, ha de estudiar sa administració durant lo temps que estigui al frente del ministeri de la Guerra. Se creu que la informació donará lloch á importants revelacions.

En Irlanda s' agita l' idea de formar una nova Lliga motivada per l' elevat preu de 'ls lloguers de las casas, qual Lliga 's posará en relació ab la Lliga agraria.

A l' hora de telegrafiar no 's tenen noticias d' Orient.

Paris, 13.—Lo coronel Rieu que manaba 'l piquet encarregat de ficarse en la Cámara y agafar al diputat M. Baudry d' Asson ha demanat satisfacció per la ferida que li feren los diputats lligitimistas.

Han comensat en la Cámara los debats aprop dels projectes referents á la magistratura.

Los colonos de Irlanda se están organisant para oposar resistència als propietaris, lo qual aumenta la agitació.

Ragussa.—Dervich bajá ha ofert solemnement als montenegrins que reduhiria á la obediencia en breu plasso als defensors de Dulcigno de bon grat ó per forsa.

Imprenta *La Renaixensa*, Xuclá, 13, baixos.